

Hlavní hygienik České republiky vydal Pokyn k provedení státního zdravotního dozoru (SZD) ve školách a školských zařízeních vytipovaných Českou školní inspekcí a následně došetřených Krajskou hygienickou stanicí (KHS) v dotazníkovém šetření, zaměřeném na školy a školská zařízení na jejichž výstavbu byl použit stavební materiál obsahující azbestová vlákna, u nichž byla provedena rekonstrukce objektů.

Cílený státní zdravotní dozor bude zaměřen na hodnocení kontaminace vnitřního prostředí škol a školských zařízení minerálními a azbestovými vlákny a na následné přijetí příslušných nápravných opatření s ohledem na omezení expozice a zajištění ochrany zdraví dětí a personálu předmětných zařízení.

Cílem je minimalizovat negativní působení respirabilní frakce azbestových vláken na zdraví dětí a personálu zařízení a tím předejít riziku možného vzniku onemocnění dýchacího ústrojí. Dětský organismus je s ohledem na vyvíjející se imunitní systém citlivý na negativní faktory prostředí, a proto bezodkladně přijatá nápravná opatření musí zajistit ochranu jejich zdraví v plném rozsahu těchto opatření.

Odběr vzorků ovzduší vnitřního prostředí pobytových místností škol a školských zařízení bude proveden místně příslušnými pracovníky Zdravotních ústavů (ZÚ).

KHS koordinuje postup provedení měření v příslušných školách a školských zařízeních ve svém správním obvodu ve spolupráci se ZÚ a školskými zařízeními. Celý postup SZD (odběr vzorků, měření, přijetí nápravných opatření) projedná KHS s vedením školského zařízení a zřizovatelem.

O situaci budou informováni rodiče žáků.

KHS ve spolupráci se ZÚ zajistí provedení měření, účastní se odběru vzorků a na místě sepíše protokol o kontrolním zjištění, který bude uzavřen až po obdržení výsledků měření od místně příslušného ZÚ a po seznámení kontrolované osoby s těmito výsledky.

Výběr prostor pro měření:

Pro monitoring kontaminace budov škol a školských zařízení bylo zvoleno jako optimální rozmezí počtu vzorků na jednu školu nebo školské zařízení 6 (40 a méně jednotkových místností) až 10 vzorků (nad 40 jednotkových místností).

Platí tyto zásadní požadavky. Proměřované prostory musí vždy zahrnovat:

- Šatna	1 vzorek
- Tělocvična (pokud je škola touto prostorou vybavena)	1 vzorek
- Jídelna (pokud je škola touto prostorou vybavena)	1 vzorek
- „Reprezentativní chodba“	1 vzorek
- „Reprezentativní jednotková místnost“ - učebna č.1	1 vzorek
- „Reprezentativní jednotková místnost“ - učebna č.2	1 vzorek

U větších školních budov (nad 40 jednotkových místností) se výběr doplňuje o:

- „Reprezentativní jednotková místnost“ - učebna č.3	1 vzorek
- „Reprezentativní jednotková místnost“ - učebna č.4	1 vzorek
- „Reprezentativní jednotková místnost“ - učebna č.5	1 vzorek
- „Reprezentativní jednotková místnost“ - učebna č.6	1 vzorek

Výběr místností by měl pokrývat všechna nadzemní podlaží dozorované školy nebo školského zařízení se zvláštním zřetelem na prostory stavebně rekonstruované v období posledních 10 let. V případě školy pavilónového typu nebo o více budovách budou proměřeny naposledy rekonstruované prostory.

Doba odběru vzorku ovzduší – doporučený minimální interval vzorkování jsou 4 hodiny, maximálně 8 hodin.

Zajištění reprezentativnosti vzorkování

Reprezentativnost vzorkování z hlediska podmínek běžného užívání se zajistí zapnutím systému výměny či úpravy vzduchu (pokud je instalován), dále všechna okna dveře musí být uzavřeny nejméně po dobu 3 hodin před začátkem vzorkování a rovněž po celou dobu odběru vzorku ovzduší. Pokud je to možné měly by všechny činnosti v budově a v měřeném prostoru probíhat obvyklým způsobem.

Na základě hodnocení výsledků měření vzorků ovzduší získaných metodou běžného vzorkování budou měřená zařízení rozdělena do 2 kategorií a dále bude postupováno v souladu s níže uvedenými postupy:

a) Naměřené koncentrace sumy minerálních a azbestových vláken ve vnitřním prostředí sledovaného zařízení metodou běžného vzorkování **jsou rovny nebo nižší než 1000 vláken na m³.**

Metodou běžného vzorkování bylo zjištěno, že koncentrace sumy minerálních a azbestových vláken ve vnitřním prostředí objektu sledovaného zařízení splňují

požadavky na kvalitu vnitřního prostředí staveb dle § 4 odst. 2 vyhlášky č. 6/2003 Sb., neboť nepřekračují hygienický limit stanovený v tabulce č. 5 přílohy č. 2 vyhlášky č. 6/2003 Sb.

b) Naměřené koncentrace sumy minerálních a azbestových vláken ve vnitřním prostředí sledovaného zařízení metodou běžného vzorkování **jsou vyšší než 1000 vláken na m³.**

1. Naměřené koncentrace sumy minerálních a azbestových vláken ve vnitřním prostředí sledovaného zařízení **v rozmezí 1000 - 1250 vláken na m³** představují reálné, nikoli však zcela prokazatelné, **riziko** překročení limitních hodnot sumy minerálních a azbestových vláken ve vnitřním prostředí stavby. V rámci provedeného výkonu státního zdravotního dozoru se KHS obrátí na jednotlivé dotčené subjekty a jejich zřizovatele a **informují** je o výsledcích dozoru s tím, že se jedná o vnitřní prostředí, kde se s velkou pravděpodobností nachází zdroj azbestových vláken. KHS **doporučí dotčeným subjektům a jejich zřizovatelům provést měření ve všech pobytových místnostech dotčené stavby a učinit opatření vedoucí ke snížení naměřených hodnot, a to na hodnoty 750 vláken na m³, neboť tento výsledný stav představuje prokazatelné dodržení odpovídajícího hygienického limitu,**
2. Naměřené koncentrace sumy minerálních a azbestových vláken ve vnitřním prostředí sledovaného zařízení **překračují 1250 vláken na m³**. Jedná se o prokazatelné překročení hygienického limitu sumy minerálních a azbestových vláken stanoveného v tabulce č. 5 přílohy č. 2 vyhlášky č. 6/2003 Sb. ve vnitřním prostředí stavby. KHS **informuje dotčené subjekty a jejich zřizovatele o výsledcích měření a doporučí jim, aby vyklidili dotčenou stavbu a zajistili odstranění této hygienické závady.**

MUDr. Simona Gunarová
vedoucí odboru hygieny dětí a mladistvých
Krajské hygienické stanice Ústeckého kraje
se sídlem v Ústí nad Labem